

novoles

10. julij 1981

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

Odpiramo dialog

Sprejemanje letnega gospodarskega načrta (plana) je ena od najpomembnejših aktivnosti. Še posebej velja to za letošnje leto (81), v katerem so stabilizacijska prizadevanja in težave, ki iz tega izvirajo, več kot očitna. V letošnjem letu smo analizirali potek sprejemanja gospodarskega načrta (plana) in predvsem na podlagi razprav v samoupravnih delovnih skupinah zbrali bogato zbirko pripomb, pobud in predlogov, ki

so jih delavci izrazili na razpravah.

Pripombe smo združili v nekaj vsebinsko zaokroženih in celovitih poglavij, tako, da bi jih lažje obravnavali in tudi posredovali odgovore. V tej in v nekaterih naslednjih številkah našega glasila bomo poskušali poiskati objektivne odgovore in razlage, posebno na tista vprašanja in pripombe, ki zadevajo resnične probleme in so aktualni za sleheme delavca našega kolektiva. Tako bi dobili vsi delavci točne in celotite odgovore na vsa odprta vprašanja, s čimer bomo dosegli, tudi boljšo informiranost in jasne predstave o situaciji, v kateri se nahajamo delavci v tem planškem letu.

V današnjem sestavku bomo načeli temo s področja svobodne menjava dela in sicer bomo skušali poiskati odgovore na vprašanja, ki so se nanašala na plan delovne skupnosti strokovnih služb in TOZD TES.

SVOBODNA MENJAVA DELA

Plan DSSS

V zvezi s planom DSSS sta se v javni razpravi ob sprejemanju letnega plana pojavljali predvsem dve vprašanji: Zakaj je v letu 1981 predvideno tolikšno povečanje sredstev za financiranje delovne skupnosti in zakaj je predvideno tolikšno povečanje števila zaposlenih delavcev.

Preden preidem na konkretno problematiko, bi rad poudaril nekaj stvari. Pomembno je, da tako glede stroškov poslovanja, višine zaposlovanja ali količine in kvalitete opravljenega dela vedno opazujemo in govorimo o posamezni strokovni službi, ne pa delovno skupnost kot celoto. Posamezne službe imajo tako različno problematiko in dinamiko dela in lastnega razvoja ter potreb, da jih med sabo enostavno ne moremo seštevati. Nekatere službe lahko zmanjšujejo stro-

OBVESTILO

To številko smo izdali predčasno, ker se je v uredništvu nabralo veliko gradiva. Naslednja pa izide kot smo vas že obvestili 24. julija. Zadnji rok za oddajo prispevkov je 15. julij do 9. ure.

Uredništvo

ške in zaposlovanje (in jih tudi dejansko res), vendar hkrati v okviru DSSS gradimo razvoj in kot celota stroški in zaposlovanje raste. Zato ne moremo tega posplošiti na celotno DSSS, saj nekatere strokovne službe med seboj po tej plati nimajo praktično nič skupnega. Enako velja za obseg in kvaliteto opravljenega dela. Če ena ali dve od desetih strokovnih služb ne opravljata v redu svojega dela, tega ne moremo takoj posplošiti tudi na ostale, saj so si po stroki, popolnoma različne in si med seboj praviloma niti ne morejo pomagati. Zato je nujno potrebno vedno obravnavati vsako posamezno strokovno službo posebej in ocenjevati, ali ravna v skladu z zastavljenimi cilji in nalogami, ki jih pa slej ko prej lahko sprejema in izvršuje le za potrebe TOZD in v skladu z njihovimi potrebami in zahtevami, delovna skupnost pa je le neka organizacijska tvorba zaradi lažjega in enostavnejšega koordiniranja dela, obračunavanja stroškov ipd.

Povečanje sredstev za financiranje DSSS znaša v letu 1981 proti letu 1980 25%. Novoles kot celota planira povečanje celotnega prihodka za 33% torej je stopnja povečanja sredstev za DSSS nižja od stopnje povečanje prihodka TOZD. Ker TOZD plačujejo delovno skupnost iz dohodka, si pogledajmo še to stopnjo. Stopnja rasti dohodka za Novoles je predvidena za 41% več glede na leto 1980. Torej bo obve-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Straži, je bilo 27. 6. 1981 tekmovanje med enotami IGD (industrijskih gasilskih društev) Marles, Meblo, Brest, Stol in Novoles. Na zgornji fotografiji so ekipe IGD pred tekmovanjem. — Več o tem si preberite na 6. strani.

Odpiramo dialog

(Nadaljevanje s 1. strani)

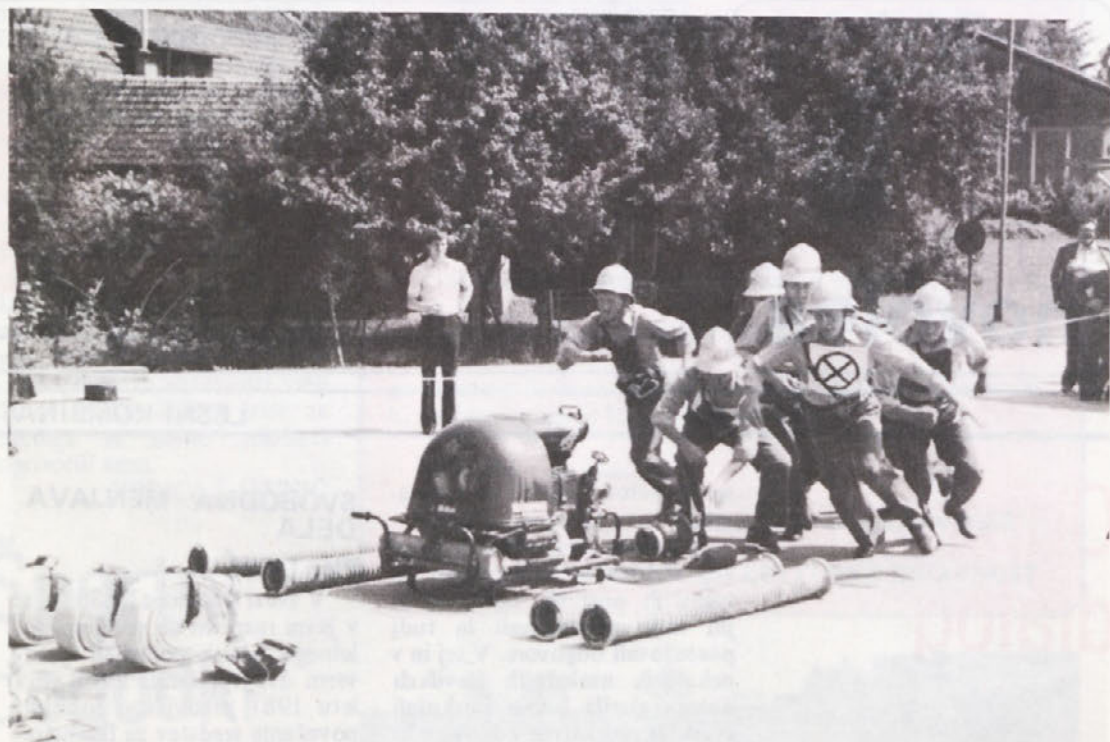
znost za financiranje relativno bistveno manjša v letu 1981, kakor pa je bila v letu 1980.

Pomembna pa je tudi struktura stroškov DSSS. Dejstvo je namreč, da nekatere službe praktično skoraj nič ne povečujejo stroškov glede na leto 1980 kljub naraščajočim cenam. Zato pa predstavljajo bistveno večjo postavko stroški razvoja, ki jih prej pač nismo imeli. Prav tako smo že ob oblikovanju plana vnesli močne podražitve papirja, ki predvsem prizadenejo službo za AOP in splošno službo. Močno povečan strošek predstavljajo tudi obveznosti iz dohodka, saj je bil v pripravi zakon, ki naj bi glede obveznosti iz dohodka izenačil TOZD in DSSS, to pa pomeni za DSSS povsem nove obremenitve.

Nasprotno pa so nekateri stroški v planu predvideni celo nižji kot so bili doseženi v letu 1980. To velja npr. za stroške reprezentance, potne stroške ipd.

Ako bi glede stroškov delovne skupnosti hoteli dobiti realnejšo sliko, bi morali izdelati ustrezne analize za daljše obdobje nazaj ali stopnja stroškov raste ali pada in to primerjati tudi z sorodnimi organizacijami. Takšno analizo bi bilo smiselno napraviti po posameznih stroškovnih službah saj bi glede na pogoste organizacijske spremembe sicer težko zagotovili primanjkljivost (pred leti je bila v okviru DSSS tudi komerciala, vratarsko-čuvajska služba je bila pri TES-u itd.)

Glede zaposlovanja smo v planu DSSS sprejeli dve obvezi in sicer da bomo zaposlovali le visoko strokovni kader v soglasju s potrebami TOZD predvsem v razvojnih dejavnostih in da bomo na račun zaposlovanja tega kadra po potrebi tudi zmanjševali število zaposlenih delavcev v službah, kjer bomo z reorganizacijo dela ali opustitvijo nepotrebnega dela lahko to izvedli. Same številke o povečanju števila zaposlenih nam dajejo napačno sliko, saj bi po številu zaposlenih povečali zaposlenost kar za 8,8 %, kar pa

Start naše desetine je bil uspešen. To se je poznalo tudi v končnem rezultatu.

ni povsem točno. Število zaposlenih naj bi se povečalo od povprečno v letu 1980 159 zaposlenih na povprečno zaposlenih 173 v letu 1981. Dejstvo pa je, da smo imeli že 1. januarja zaposlenih 171 delavcev torej bi lahko tekom celega leta 1981 zaposlili le še dva. Količina opravljenega dela naj bi se povečala dejansko za 2,8 % in to je realen podatek. To povečanje pa gre predvsem na račun povečanja razvoja. Tudi na področju zaposlovanja bi bilo potrebno analizirati stanje za več preteklih let in to po posameznih službah in to hkrati z analizo nadur. Dejstvo je namreč, da so v DSSS uspeli v zadnjih letih močno zmanjšati število nadur — od povprečno okrog 2000 na mesec na vsega 500. To pa tudi predstavlja prihranek kakšnih 10–15 delavcev.

Plan TOZD TES

Pri obravnavanju plana TES-a so se nakazali predvsem problemi storilnosti vzdrževalcev ter posredno v zvezi s tem tudi izrabljenosti strojnega parka pa tudi slabe izkoriščenosti kapacitet.

Če hočemo analizirati storilnost pri vzdrževalnih storitvah je nujno, da naredimo pregled po posameznih oddelkih, ker ima vsak oddelk določene specifičnosti in enaka obravnava v popolnosti ni možna. Opredeliti bi se bilo potrebno na tri oddelke: centralna mehanična delavnica, elektrooddelek in avtomehanična delavnica.

Strojna delavnica s skromno in pomanjkljivo opremo ima

omejene možnosti, zato so bili izdelavni časi v določenih primerih relativno dolgi, vendar pa ne moremo mimo dejstva, da so bile nujne intervencije sproti rešene. Ročna skupina, številčno dokaj šibka, je poleg ostalih del prevzela tudi izdelavo in montažo transporterja za TOZD ŽAGA in ga, kljub velikemu pomanjkanju materiala, dokončala prej kot v enem letu. To je relativno kratek rok, saj je izdelava in montaža transporterja v TOZD TPI trajala debelo leto, čeprav je dela opravljala specializirana delovna organizacija za izdelavo transportnih naprav.

Pri elektrovzdrževalnih delih so pripombe pred vsem na hitrost intervencij, ki bi jih dejansko lahko skrajšali z ustreznim prevoznim sredstvom do najbolj oddaljenih TOZD. Z uvedbo planske preventivnega vzdrževanja tudi pri elektrovzdrževanju, se je število učinkovitih ur precej povečalo, potrebnemu dežurstvu se pa pač ni mogoče izogniti.

V avtomehanični delavnici prihaja do težav pri vzdrževanju viličarjev, ker jih praktično ni možno dobiti iz proizvodnje. Tako se redni servisi skoraj ne opravljajo, to pa je pogojeno z večjimi okvarami in daljšimi zastoji.

Pri vzdrževanju se srečujemo tudi s splošnim problemom pomanjkanje rezervnih delov, predvsem tistimi, ki so naročeni iz uvoza.

Kalkulacija storitev vsebuje vse kategorije stroškov in obveznosti, ki jih ima TOZD, s tem, da je upoštevana le mini-

malna akumulacija in masa sredstev za OD po trenutni vrednosti enote dela, ki na TOZD TES nikoli ne more biti maksimalna. Tako so cene storitev minimalne možne za normalno poslovanje TOZD TES in so v primerjavi z drugimi DO med najnižjimi. Cene storitev bi bile eventualno lahko nižje le v primeru, če bi bila odsotnost manjša kot je normalno planirana.

Z izpopolnjeno in spremenjeno organizacijo pa se efekt dela v smislu hitrosti in kvalitete storitve lahko bistveno izboljša, to pa tudi predvidevamo doseči s preselitvijo v nove prostore.

Sistem vzdrževanja za katerega smo se v DO Novoles opredelili ni nekaj dokončnega, saj ga z ozirom na nastopajočo problematiko in možnosti stalno dograjujemo in izpopolnjujemo. V dosedanjem obdobju funkcioniranja in izpopolnjevanja tega sistema pa smo kljub nekaterim težavam dosegli sledeče pozitivne rezultate:

- v vseh TOZD je uveden sistem informatike o posameznih vzdrževalnih posegih, iz katerega črpamo vrsto podatkov potrebnih za pripravo in sprovajanje vzdrževalnih ukrepov, kot tudi za izdelavo kalkulacij vzdrževanja

- uveden je sistem planiranja vzdrževalnih del, s posebnim poudarkom na desetdnevni planih, kjer je osvojen princip tvornega vključevanja posameznega proizvodnega TOZD

- z ozirom na to, da smo

si v začetku uvajanja obstoječega sistema vzdrževanja zadali nalogo dati čim večji povdarek plansko preventivnemu vzdrževanju, smo trenutno tako daleč, da imamo v desetdnevni planih s plansko preventivnimi posegi angažiranih najmanj 40 % razpoložljivih kapacitet

— z uvedbo obstoječega sistema in povečanjem del na plansko preventivnem vzdrževanju smo znatno zmanjšali tudi število zastojnih ur. Če primerjamo samo leto 1980 in 1981 znaša zmanjšanje zastojnih ur 22 % (upoštevani TOZD: TPI, TGD, ŽAGA, TSP, TVP, TDP)

— za vsak stroj in napravo je izdelan plan mazanja, ki ga izvajajo mazalci v posameznem TOZD.

Kljub naštetim pozitivnim rezultatom, ki smo jih dosegli s trenutnim sistemom vzdrževanja pa je prisotnih še veliko težav, katere bo potrebno v bodoče odpraviti, da bo sistem vzdrževanja učinkovitejši. Vzroki teh težav pa so sledeči:

— neustrezno in neredno čiščenje strojev in naprav

— slab odnos posluževalcev do strojev in naprav

— zastarela strojna oprema in instalacije posameznih energetskih medijev

— neustrezna tehnologija za posamezne stroje in naprave

— neustrezna izbira rezilnih orodij

— dislociranost vzdrževalnih skupin v posameznih TOZD in le funkcijska povezava s CPD v TOZD TES kar pa zahteva mnogo večjo angažiranost odgovornih delavcev v posameznem TOZD na področju vzdrževanja

— slaba opremljenost vzdrževalnih skupin za predčasno odkrivanje morebitnih okvar

— zelo slaba založenost trga s potrebnimi rezervnimi deli in ostalim materialom za vzdrževanje.

Smatramo, da bomo obstoječe težave v bodoče rešili z uvedbo naslednjih ukrepov:

— v CPD TOZD TES bomo povečali angažiranje tehnologov vzdrževanja tako, da bodo posvetili še večjo pozornost plansko preventivnemu vzdrževanju

— pri formiranju plana vzdrževanja se bo CPD TOZD TES tesneje povezovala z odgovornimi delavci v posameznem proizvodnem TOZD, s posebnim povdarkom na pravočasni zagotovitvi prostih strojev in naprav za potrebe vzdrževalnih posegov

— v poznejši fazi razvoja sistema vzdrževanja se kažejo pozitivni rezultati v popolni centralizaciji vzdrževanja v okviru TOZD TES

— vzdrževalne skupine bo potrebno postopoma ustrezno opremiti tako, da bo možno predčasno odkrivati morebitne okvare, ter s tem dati večji povdarek sistemu vzdrževanja po stanju

— v CPD TOZD TES je potrebno več pozornosti posvetiti izdelavi kataloga minimalnih zalog rezervnih delov in ostalega materiala za vzdrževanje za vse pozicije, ki do danes v ta katalog še niso zajete

— nekaj težav se bo rešilo s porenosom nekaterih del v nove prostore TOZD TES posebej še takrat, ko bodo le-ti ustrezno opremljeni.

Iz navedenega lahko zaključimo, da kljub nekaterim težavam trenutni sistem vzdrževanja ni neustrezen saj smo z njim dosegli veliko pozitivnih rezultatov, treba ga je le spoštovati in ustrezno razvijati. To pa je tudi v bodoče trajna naloga tako TOZD TES, kot ostalih proizvodnih TOZD.

JANEZ BAJUK IN
BOJAN VERNIG

BIL SEM DELEGAT III. KONGRESA SAMOUPRAVLJAVCEV

Izzveneli so zadnji akordi zaobljube „...družbe Tito, mi ti se kunemo“ iz grl več kot dva tisoč delegatov in gostov III. kongresa samoupravljalcev. Kongres se je končal in vrata velike dvorane v kongresnem centru SAVA so se zaprla za zadnjimi udeleženci, ki so hiteli na avtobuse, s katerimi so se odpeljali na Dedinje v hišo cvetja, da bi še enkrat počastili spomin največjega Jugoslavana, preden bi se razkropili po vseh kotičkih naše domovine.

Delegati III. kongresa smo bili najbolj neposredno pričevalci tega zgodovinskega dogodka, postavljanja novega mejnika v izgradnji samoupravne socialistične družbe. Za nas je bila to hkrati častna, delovna in obvezujoča funkcija.

Vsak tretji delegat je na kongresu tudi razpravljajal. Če ne bi zmanjkovalo časa, bi se jih za razpravo prijavilo še več. Na koncu drugega delovnega dne, ko se je delo komisij vleklo tja proti 22. uri, so morali čas posameznih razprav skrajšati na vsega pet minut, vendar so delegati vztrajali na svojih mestih do konca, zavedajoč se, da je to

enkratna priložnost za najbolj neposredno izmenjavo izkušenj, stališč in mnenj. Ta zavzetost in neposrednost, s katero so ljudje pogosto brez vnaprejšnjih pripravljenih referatov stopali za govorniški oder, je bila najboljši dokaz, da delegati niso prišli v Beograd poslušati kakšnih navodil in napatkov „od zgoraj“ temveč da so prišli kot zavestni in odgovorni samoupravljalci graditi in oblikovati svojo bodočnost.

V razpravah je bila izrečena marsikatera pika na račun slabosti v naši družbi — od SIS in prevelike družbene režije, nesposobnosti obvladovanja cen in inflacije, zapiranje v podjetniške, občinske in republiške meje, pa do neustrezne vloge kulture, znanosti in izobraževanja.

Delegati so o teh problemih spregovorili zelo odkrito in neposredno. Verjetno jih je k temu spodbudil tudi uvodni referat tovariša Mika Špiljka, ki je zelo konkretno opredelil in pokazal na posamezne probleme in vzroke za njihov nastanek ter jih največkrat tudi podkrepil s konkretnimi podatki in številkami. Skoraj vsi delegati s Koso so se v svojih razpravah dotaknili sedanjega stanja in problemov, s katerimi se srečujejo v tej pokrajini. Iz njihovih razprav je jasno izzvenela obsodba nacionalističnih izgrediv in prepričanje, da pošteni delovni ljudje nimajo s tem nič skupnega.

Presenetljivo pa je bilo neko dejstvo, ki ga je bilo razbrati iz praktično vseh razprav: skoraj ni bilo razpravljalca, ki bi se v svoji razpravi skliceval na ne-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Pri spajanju sesalnega voda je poleg spretnosti potrebna predvsem natančnost.

BIL SEM DELEGAT III. KONGRESA SAMOUPRAVLJAVCEV

(Nadaljevanje s 3. strani)

srečna sistemska vprašanja, ki bi v svoji razpravi izražal pesimizem med sedanjim gospodarskim stanjem ali ki bi klical na pomoč državo. Ravno nasprotno! Delegati so poudarjali pomembnost samoupravnega pristopa pri reševanju problemov in nujnost angažiranja vseh subjektivnih sil pri tem. Kot dokaz za utemeljenost in pravilnost takšne usmeritve je bila tudi predlagana in sprejeta dopolnitev resolucije, kjer so jasno in nedvoumno zapisali, da je treba zagotoviti zmanjšanje in omejevanje vplivnosti državne administracije, saj njeno bohotenje predstavlja resno grožnjo samoupravnemu načinu reševanja vseh skupnih zadev.

Razen uvodne in zaključne skupne, plenarne seje je kongres deloval v treh delovnih skupinah. Posamezniku zato seveda ni bilo mogoče spremljati delo vseh komisij hkrati. Ker je bila možnost preseljevanja iz ene delovne komisije v drugo, sem skušal slediti delu vseh treh:

– prve, kjer so razprave tekale o odločanju delavcev v združenem delu o pridobivanju in razporejanju dohodka,

– druge, katere delo je bilo posvečeno samoupravnemu združevanju in povezovanju na osnovah dohodka kot bistvenega dejavnika družbene reprodukcije, samoupravnega planiranja in razvoja, ter

– tretje, kjer se je obravnavala vloga združenih delavcev v delegatskem sistemu.

Ne glede na tematiko, ki jo je posamezna komisija obravnavala, so bile razprave izredno aktualne, resnične in angažirane. Vse skupaj so predstavljale Jugoslavijo v malem, saj smo lahko takorekoč hkrati zavedali, s kakšnimi problemi se ukvarja makedonsko kmetijstvo, kakšne izkušnje imajo s skrajšanim delovnim časom v livarni v Kikindi, kako živijo in samoupravljajo naši delavci v sovjetskem Sočiju, kjer izvajajo dela naše delovne organizacije,

v kakšnih pogojih živijo in delajo študentje v Ljubljani in še in še.

Človek ima resnično zelo redko priložnost v tako kratkem času in na tako avtentičen in neposreden način spoznati toliko kolektivov, toliko izkušenj in toliko problemov z vseh področij našega življenja in dela.

Delegatom tretjega kongresa smo predstavili tudi naše, Novolesove izkušnje pri gospodarjenju z minulim delom in sicer kar dvakrat: prvič v sporočilu kongresu, ki je bilo objavljeno v posebnih publikacijah in razposlano po vsej Jugoslaviji že pred kongresom, in drugič v referatu na samem kongresu. Priznati moram, da so delegati našim izkušnjam pozorno prisluhnili, saj so bile za večino nekaj povsem novega. Podoben poziv sem zasledil le še iz referata, ki je predstavil rešitve v tovarni čokolade in keksov Pionir iz Subotice.

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije je torej mimo. Ostal je spomin in naloge. Naloge, ki se tičejo vseh nas, ne le delegatov ali drugih izbranih posameznikov. Če ne bomo znali ali hoteli uresničiti vseh teh nalog, ki so zapisane v resoluciji kongresa in v drugih dokumentih, naloge, za katere smo vedeli tudi prej, pa jim mogoče nismo pripisovali zadosti pomena, potem kongres kljub najboljši volji ni dosegel svojega namena. To so sedaj zadolžitve vseh nas – od zadnjega delavca pa do najvišjih državnikov. Samo z njihovim doslednim uresničevanjem bomo dokazali, da smo resnično vredni tako visokih idej, kot je razvoj socialističnega samoupravnega sistema.

JANEZ BAJUK

Konstituiranje SDK DO Novoles

V torek, 30. 6. 1981 se je sestala SDK (Samoupravna delavska kontrola) na prvi redni seji v novi sestavi. Člani SDK so najprej izvolili za novega predsednika SDK DO Novoles

tov. Staneta Sajeta iz TOZD TDP. Za njegovega namestnika pa je bil izvoljen Drago Krštinc iz TOZD BLP.

V nadaljevanju seje so se člani SDK DO Novoles seznanili z nalogami in pristojnostmi delavske kontrole. Med drugim je bilo poudarjeno tudi to, da naj bi člani SDK DO Novoles sodelovali na sestankih oziroma sejah SDK TOZD kajti le tako bodo lahko tvornejše sodelovali na sestankih SDK DO.

Člani SDK DO so nato po daljši razpravi sprejeli program dela. Kot prvo nalogo pa so opredelili sestanke SDK po TOZD.

Na seji je bilo čuti, da imajo člani SDK v novi sestavi veliko svežega poleta. Upamo lahko, da jim ne bo prekmalu pošel.

—ic

Pojasnilo k članku „V IMV NUJNO POTREBUJEJO STROKOVNJAKE“

V Dolenjskem listu št. 25 z dne 18. junija 1981 je bil pod zgorajim naslovom objavljen članek novinarka Rie Bačar, ki neobjektivno, neresnično in celo tendenciozno prikazuje stališče Novolesa do reševanja kadrovskih vprašanj IMV. Ker ne želimo odpirati polemike z Dolenjskim listom, čutimo pa potrebo in dolžnost, da delavce Novolesa objektivno informiramo o stališčih osnovne organizacije Zveze komunistov DSSS in delavskega sveta delovne organizacije, objavljamo pojasnilo o teh vprašanjih v našem glasilu.

Res je, da naša osnovna organizacija ZK in tudi delavski svet delovne organizacije nista sprejela sklepa Komiteja občinske konference ZKS Novo mesto o kadrovanju našega delavca v IMV. Za tako odločitev smo imeli utemeljene razloge, ki jih v članku ni zaslediti. Da je bil

Svojo spretnost so tekmovalci dokazali pri preizkušnji navezovanja orodja.

članek zapisan s posebnim namenom, t. j. osmešiti našo osnovno organizacijo, pa kaže tudi citat, ki ne izhaja iz našega pisma komiteju. V njem je le nekaj besed iz našega pisma, nekaj pa je novinarkinih, ki so sestavljene v citat po njeni zamisli, da bi razvrednotila naše pismo komiteju in prikazala našo osnovno organizacijo kot nerazumevajočo za probleme IMV ter kot neizvrševalca sklepov višjega organa ZKS.

25. 5. 1981 je Novoles prejel dopis komiteja občinske konference ZKS Novo mesto, v katerem mu je bilo naloženo, da mora storiti vse, da tov. Janez Bajuk, ki pri nas opravlja dela in naloge člana kolegijskega poslovnega organa za organizacijska in sistemska vprašanja, lahko prične z delom v IMV 1. 6. 1981. Ker je dopis prišel od organa ZKS, je bil odstopljen naši osnovni organizaciji. 26. 5. 1981 je o tem dopisu razpravljala sekretarijat naše osnovne organizacije in sklenil, da je potrebno z njim seznaniti vse člane OOKZ DSSS ter preko sekretarjev OOKZ TOZD seznaniti tudi njihove člane.

28. 5. 1981 smo sklicali izredno sejo OOKZ DSSS v navedenem sestavu. Na tej seji smo sprejeli sklepe, med drugimi tudi, da se s kadrovanjem omenjenega našega delavca v IMV ne strinjamo in nanj ne pristajamo. Sklepe smo z izčrpnim obrazlo-

žitvijo poslali komiteju. 6. 6. 1981 pa je o tej zadevi razpravljala tudi delavski svet delovne organizacije, ker je imenovanje in razreševanje kolegijskega poslovnega organa v njegovi pristojnosti. Delavski svet tov. Janeza Bajuka ni razrešil.

Razlogi za tako odločitev OOKZ DSSS in sekretarjev OOKZ TOZD Novolesa ter delavskega sveta delovne organizacije pa so v naslednjem. Znano je, da smo v Novolesu z veliko vnamo pristopili k uresničevanju določil zakona o združenem delu. Z enako vnamo, kot smo začeli pri sestavljanju samoupravnih splošnih aktov, nadaljujemo z njihovim uresničevanjem. Ko smo v delovni organizaciji imenovali kolegijski poslovodni organ, smo sprejeli zasnovne temeljne naloge v tem srednjeročnem obdobju, ki naj bi jih uresničili pod njegovim vodstvom. Med temi nalogami so na prvem mestu razvijanje in poglobljanje samoupravnih in delovnih odnosov, razvijanje in izpopolnjevanje organizacije dela in samoupravljanja ter poglobljanje in izpolnjevanje samoupravnega gospodarjenja, t. j. dohodkovnih odnosov. Našete naloge povezujemo v projekt samoupravljanja. Zasnovne temeljne naloge so sprejele vse DPO Novolesa ter najvišji samoupravni organi TOZD, DSSS in DO po temeljiti razpravi na zborih delavcev. Na področju

razvijanja dohodkovnih odnosov in samoupravljanja smo že dosegli določene rezultate. Da smo na pravi poti, nam potrjujejo tudi priznanja poznavalcev našega dela, posebno priznanje tov. Sergeja Kraigherja ob njegovem zadnjem obisku pri nas. Vse to pa našo zavezo še bolj povečuje, saj čutimo odgovornost za razvoj dohodkovnih odnosov in samoupravljanja ne le do sebe – Novolesa, ampak tudi do širše družbene skupnosti. Nosilec projekta samoupravljanja pa je tov. Janez Bajuk. V Novolesu dela na dohodkovnih odnosih že od prvih začetkov.

S predznanjem, ki ga ima kot dipl. ekonomist in z delom na tem področju je postal dober strokovnjak, zato smo mu zaupali tako pomembno nalogo. Njegov odhod bi pomenil za Novoles precejšen zastoj dela na projektu samoupravljanja, saj nimamo drugega strokovnjaka, ki bi bil sposoben takoj nadaljevati njegovo delo. Prepričani pa smo, da je razvijanje dohodkovnih odnosov in samoupravljanja nasploh tudi družbeno pomembno delo.

Iz lastnih izkušenj lahko trdimo, da tov. Janez Bajuk v IMV ne bi mogel nadaljevati z delom na razvoju teh odnosov na stopnji, kjer bi v Novolesu končal. Ker nimamo drugega strokovnjaka s takim znanjem, ki bi se lahko v celoti posvetil delu na razvoju dohodkovnih odnosov

oz. samoupravljanja nasploh, pomeni za Novoles kadrovanje tov. Janeza Bajuka v IMV vprašanje, ali bomo nadaljevali z delom na tem področju, kot smo sklenili, ali pa bomo te naloge potisnili na stranski tir. Zato njegov odhod v IMV ni v interesu Novolesa, pa tudi v interesu širše družbene skupnosti ne bi smel biti.

Pomoči IMV pa nismo odklonili, le glede oblike sodelovanja se nismo mogli opredeljevati, ker ne poznamo programa reševanja nastale situacije. Prav tako smo IMV pripravljeno pomagati, ko bo pričel z razvijanjem dohodkovnih odnosov z vsem svojim znanjem, ki ga tudi sedaj nesebično prenašamo na vsakega, ki se v ta namen oglasi pri nas.

Ker nam ni znano, ali je omenjeni članek odraz novinarkega nerazumevanja našega stališča ali komitejevega, smo pripravljeno na razgovor s komitejem, saj smo prepričani, da bi v neposrednem razgovoru lažje prišli do skupnih stališč, kot s pisanjem pisem ali preko sredstev javnega obveščanja.

Sekretarka OOKZ DSSS:
VANJA VIZJAK

„Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil!“

V četrtek, 18. 6. 81, sva se s tov. Krštincem udeležila 1. seje občinske konference Počitniške zveze Slovenije Novo mesto. Seje so se udeležili predstavniki vseh družin PZS, ki so že ustanovljene, predstavniki iniciativnih odborov za ustanovitev družin PZS, zadolženi posamezniki iz OO ZSMS in predstavniki drugih zainteresiranih struktur za delo PZS v občini Novo mesto. Konferenca je bila sklicana po daljšem obdobju, zato bi na kratko predstavila njeno delovanje, starim počitničarjem za osvežitev spomina, novim pa v vednost.

OK PZS je prostovoljna zveza počitniških družin, ki so vzgojne organizacije mladih, v katere se združujejo, da bi preko različnih oblik aktivnosti zadovoljili svoj interes in potrebo na področju organiziranega letovanja, potovanja, izletništva, zimovanja, mladinskega turizma in drugih oblik rekreativno

vzgojnih aktivnosti. OK PZS je sestavni del Počitniške zveze Slovenije in Počitniške zveze Jugoslavije. Osnovna organizacija Počitniške zveze in osnovna oblika organiziranega delovanja mladih znotraj PZ je družina, katero smo na pobudo OOSMS ustanovili tudi pri nas. Vsebina dela PZ je v celoti podrejena „geslu organizacije“ Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil in sicer tako, da:

– seznanja mlade z revolucionarno preteklostjo naših narodov in narodnosti, omogoča spoznavati stvarni razvoj naše družbe;

– razvija prijateljstvo med mladimi v neposrednih srečanjih in krepi enotnost naših narodov in narodnosti;

– razvija rekreativno dejavnost mladih, omogoča ne samo telesno, temveč tudi duševno krepitev in aktiven odih;

– razvija pozitivne navade za kolektivno delo in navaja mlade na prevzemanje odgovornosti;

– razvija varnostno kulturo mladih in jih usposablja za aktivno udeležbo v splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti;

– razvija vse oblike mladinskega prostovoljnega dela;

– razvija pri mladih čut za lepo in zdravo okolje ter naravo.

PZ omogoča nam, mladim delavcem, organizirano potovanje, spoznavanje širše in ožje domovine, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, oziroma v kolikor bi bila iniciativa na naši strani, tudi spoznavanje sorodnih organizacij združenega dela.

Na seji smo se pogovarjali, da naj bi izven sezone, v kolikor bi bila prosta mesta in v kolikor bi bile organizacije združenega dela pripravljene, odstopile svoje kapacitete PZ za letovanje mladih, seveda po primerni, sprejemljivi ceni.

V jeseni bo organiziran tudi seminar za vodiče, ki bo potekal v obliki predavanj in izpita. OK PZS Novo mesto bo izdala adresar pomembnih počitniških kapacitet v naši državi. Poudarjam, da kadar organizira izlet PZ, ne bo potrebno seči globlje v žep, ker mladinsko turistično poslovalnico financira SIS (Določila Samoupravnega sporazuma o krepitvi in razvoju mladinskega turizma), potovali pa bomo organizirano. Seveda pa si moramo mi, člani družine, prizadevati, da bomo svojim sode-

(Nadaljevanje na 6. strani)

„Spoznaj domovino in še bolj jo boš ljubil!“

(Nadaljevanje s 5. strani)

lavcem povedali nekaj več o krajih in znamenitostih, katere bomo obiskali in da bomo tako dali izletu neko vsebino in si zapomnili o obiskanih krajih tudi kaj drugega razen gostilen.

Upam in mislim, da nam bo v Novolesu uspelo organizirati izlet z bogato vsebino, kajti v naši družini imam celo predsednika OK PZS Novo mesto, tov. Draga Krštinca.

JB

Tu je ena čist naključna štorja
enga neposrednega prodajalca
neposrednih proizvodov
neposrednih proizvajalcev

U treh talih

TA HEC ZGANJAJO IN AFNE
GUNCAJO V TREH TALIH:

JAKA: ki ni mus, da je rauno šraufenciger, ker je lejhku tud en čist navaden izvijač.

VI JAK: ki je lejhku slej ku prej če se vzame gor na vrh objavljenega tiča, tiče tud čist navaden šrauf, pa še rjav po verhu;

IN VI: ki boste tu brali, umes bo pa peršla še MICKA in dialektične napake, ki so pr nas že kar moderen.

TA PERVI TAL

/ta drug in ta tret še bu/

KRAJ KIR SE AFNE GUNCAJO:

/u eno pamuč g. režiseurju če b'se tu kedaj gor na oder dejalu: je tuki ena štacuna, zlu fejst, ktera pa n'benga n'č ne briga, ker se si t'ku in t'ku vse glih ku pajsja ...

NA ODER GOR VRŽENI
ZA TA PERVI TAL:

MICKA: /in spejt enu navodilu za tov. režiseurja, če bi se glih kedaj zgudlu tu, ker nej b'blu raunu najbul pametnu: MECKA gre gor lejhku tud sama, nej mus da se je gor glih verže./

JAKA: k'mora zgledat čim bul tergovski. Je še kar najbul perporočljivu, da se ga en dan prej ker pošten nažehta na kateri veselici, nej mus, de bi bla glih gasilska, je pa moderen. Pol mu jih je pa še s kakšnim kolom priporočljivo dati po gerbi, da bu ja čim bul originalen kisu ksiht deržou, da b'bil glih tak ku našga Janezka perfoksh, ko ga dajo na rajsknedel sedet, pol se pa mora zaderžat./

ZDEJ se more pa en going oglast, je lajhku tud zgung al pa zgong, važnu je de en mal zacinglja, da use obmolkne ku štacnar u štacun ke nč nejma.

Una cujna ka odspred dol visi se mora u tmi gor uzdigent, une oduzad morajo pa eno sceno vahtat in en lejh krej prčarat.

NAVODILU ZA UNGA KER
LUČ GOR MATRA:

Reflektorji so lejhku tud samu 40 V, sej nej mus d'b'bli glih taku potratu, in da b'zglej dalu glih taku ku u pravelc. Mora zgledat mal bul nobel – the moderen.

IN ZDEJ EN PAMETEN
NAPOTEK VSEM SUDELUJOČM S PARTERJEM VRED:

MICKA pride/ al je pa gor veržena/ na dile: debelu gleda ku en vol pred zakolem v eno osebo, ki je glih po naključju

JAKA: /gleda od kje bo prišel at/

MICKA: Buh dej!

JAKA: če ti ne bom jest dal ti ne bo dal nbeden.

MICKA: se kar en mal zbega inu zine bul na tihem:

A mate morebit šraufencigerje?

JAKA: Ja pa auspuh lagerje za na kruh namazat.

MICKA: si ga lejpu izza pulta gor in dol ogleda, ker se pa seveda ne vid u dvorana, tu je pa glih zatu, ke ma Jaka enga pičeta in jo bu po konc tega zela duma zapelou, tu pa zatu, ker Micko ob koncu tega perviga tela zakoljejo, in tu sam Jaka ki ga tud u drugem tejlu nej, ker je pol mesnice zaperu, Jože za njim pa odperu in tu se krampom.

JAKA: tugi bi unmu ka bo tu gor dajal svetvou, da mora bt Jaka res en fejst dec za na uč. letki sploh nej važnu če duma babo vorda.

SPET JAKA: Letki bu pa še kej verglu.

MICKA: A se buš zbudu?

JAKA: /mora met šule/: dober dan, želite prosim? Lejhku vam kej postrežem? Kakuve posebne želje? Želite kataloge? Če jih maš pa že sama ti bomo pa naročel. Tu sploh ni problem takulele ne. Ni problem! Bomkar jest poskerbu. MA, če ti rečem.

MICKA: je tud šolana, pa še čez mejo je kukala in grunte mejnala, zine en mal bul zase: pa praujo da so štacnarji en ... vreden. Tu zine tako polejhku de tud Jaka ne sliš.

JAKA: Kakšna riba ...

MICKA: Ne riba. Ja trebala en šraufencigler sa kosen so sebe sešraufati, da bum mela kam coje obeset.

JAKA: Ne potegne.

MICKA: Kuga?

JAKA: Kdu kuga? Jest? Jest nisem nobena kuga, jest sem Jaka.

MICKA: Ja dober bo tud Jaka, čeprau sem gledala po televiziji, da je bulš JUNIOR EXTRA.

JAKA: A sevede. Pa COCA COLA? Pa mlejku? Ha! Pa en nag cizek na TV, pa še tu bom gledou kuku se ena u KOLPI naga preteguje.

MICKA: Ti se pa res ne boš pretegnu!

JAKA: Jest bi ne PRE, ampak NA ...

MICKA: /je že čist fertik, kar morjo opazet vsaj do pete vrste, ker u šesti sedi njen gospodar/zine.

A bum že enkrat dobila ta Šrauzigler, al kuker se mu glih že reče?

JAKA: /je že pogruntou, da tu nej ena stara baba/ pa tud on zine: Nej tu sploh nben problem. Bom kuj u mejst skoču, sej u tej mesnic taku in taku nimam kej za prodajat.

OBADVA ZDEJ DOL Z DIL ZGINETA. UNA CUJNA ODUCPRET SE DOL SPASTI.

LETKI JE KONEC PERVI-GA TALA, afne se paše naprej guncajo.

tu gre še naprej ...

J. G.

USPEH NOVOLESOVH GASILCEV

Poznavalci gasilstva v Novolesu so seznanjeni s tem, da so se leta 1967 predstavniki IGD Marlesa, Bresta, Stola, Mebla in našega društva dogovarjali o organizaciji medsebojnih srečanj gasilskih enot, katera so se kasneje izvajala vsako leto in postala tradicionalna.

Tako so se v soboto, 27. 6. 81 ob 9. uri na parkirnem prostoru pred DO Novoles zbrale enote omenjenih IGD, da bi se že petnajstič pomerile v gasilskih veččinah. Nastopajoče in vse obiskovalce so razveselili izredno lep sončen dan in dobro pripravljene tekmovalne proge, katere so pripravili člani našega društva.

Tekmovanje je vodil Janko Kovačec, član našega društva, ki je po prispetju enot nastopajoče razvrstil pred tribuno, predal raport predsedniku društva in ga zaprosil za otvoritev tekmovanja. Predsednik društva Boštjan Japelj je prisotne pozdravil, tekmovalcem in sodnikom pa zaželel veliko športne sreče ter uspeha pri tekmovanju. Direktor DSSS Vladimir Bajc je nato v govoru poudaril, da si ne moremo zamišljati lesarstva brez gasilstva. Kajti naša branža je takšna, da na vsakem koraku preži nevarnost požara. Navedel je praktičen primer o pojavu rdečega petelina leta 1970 v oddelku montaže v TOZD TSP. Da do podobnih katastrof ne bi več prišlo, smo v izobraževanju vseh delavcev in v preventivno dejavnost protipožarne službe vložili vse sile. S tem se je požarna varnost povzpela na višjo raven in postala sestavni del našega vsakdanjika. Ob koncu je poudaril, da to srečanje ni zgolj tekmovanje, temveč izpopolnjevanje in usposabljanje v gasilskih veččinah preko vaj skozi vse leto.

Po slavnostnem delu so desetine odšle na tekmovalni prostor, kjer so se začele pripravljati za tekmovanje. Ocenjevalna komisija, kateri je predsedoval Jože Kovač, poveljnik občinske gasilske zveze Novo mesto, je med tem časom s komandirji desetih izžrebala vrstni red na-

stopa. Desetine so se pomerile v dveh gasilsko športnih disciplinah:

1. taktična vaja z uporabo motorne brizgalne.

Vaja predstavlja začetni požar v notranjih prostorih. Kaj gori, ugotovijo gasilci sami, ko vstopijo v notranje prostore ter poskušajo pogasiti požar z najučinkovitejšimi ročnimi gasilnimi aparati, ki so na voljo v prostoru. Kasneje se požar razširi na streho bližnje zgradbe ter v kanal, v katerem je telefonski kabel, gasilci pa ga morajo pogasiti z vodo.

2. Štafetni tek z ovirami na 350 m dolgi tekmovalni progi.

Ta vaja je ena izmed športnih disciplin, ki je namenjena za urjenje gasilcev v hitrem teku in premagovanju ovir, ki so pri požarih zelo pogostne.

Za to srečanje oziroma tekmovalje so se člani naše desetine v sestavi Kobe Janez, Šuštaršič Brane, Bartolj Stane, Lavrič

Med ovirami, ki jih je bilo potrebno premagati v taktični vaji je bila tudi lestev.

Jože Zajc, član IGD Novoles prejema iz rok predsednika ObGZ tov. Milorada Dimitriča, priznanje za uspešno delo v gasilstvu.

Jože, Poglavec Stojan, Kobe Jože, Brezovar Alojz ter Kovačec Janko kot njihov vodja in trener intenzivno in temeljito pripravljali v začetku vsako soboto in nedeljo, zadnjih 14 dni pa vsak dan.

Trud ni bil zaman. Naša desetina je osvojila v tako močni konkurenci prvo mesto, s tem osvojila pokal za prvo mesto ter prehodni pokal. Ker pa je prehodni pokal osvojila že tretjič, ji ostane v trajno last.

Vse ostale ekipe so prejele pokale v trajno last ter priznanje IGD Novoles v spomin na udeležbo. Naši desetini je bilo podeljeno priznanje društva za prizadevnost in pomoč pri pripravah omenjenega tekmovanja. Posamezni člani Novolesove desetine so prejeli tudi občinska priznanja za humano in požrtvovalno delo v društvu na področju požarne varnostne dejavnosti.

In na kraju še rezultati, doseženi na tekmovanju:

Steklenini še ni odzvonilo!

Se bo stara steklenica za mleko vrnila nazaj na police v naših trgovinah? Skoraj smo že pozabili na čase, ko so mleko prodajali v steklenicah, kaže pa, da se bodo časi steklene embalaže zopet povrnili, saj postaja plastična in papirna embalaža zaradi vse višjih cen nafte in lesa čedalje dražja in manj ekonomična. Steklена embalaža ima pred ostalimi vrstami dve odločilni prednosti: možnost ponovne uporabe in skoraj polne, za zdaj nepresahljive vire surovin. Z današnjim naraščanjem proizvodnje računano naj bi bilo osnovnih surovin (kremenčev pesek, apnenec, natrijev karbonat) vsaj še za 2000 let. Za primerjavo naj povemo, da pri nas porabimo 40 steklenic na prebivalca, v ZDA pa 200.

REKREACIJSKI CENTER V BOHINJSKI BISTRICI JE ODPRT

V januarski številki našega glasila smo opisali Bohinjski kot in Bohinjsko Bistrico, kjer imamo naš rekreacijski center. Takrat smo nakazali načrte Bohinjske Bistrice, turistične možnosti itd. V te načrte je vklopljena tudi adaptacija Zoisovega gradu, ki je sedaj naš.

Ideja o rekreacijskem centru v Bohinjski Bistrici se je rodila 1979. Iskali smo primeren objekt. Takrat smo izvedeli za opuščen grad, kjer so do takrat prebivali delavci Gozdnega gospodarstva Bled, v pritličju pa so bili upravni prostori Gozdnega obrata Boh. Bistrica.

Grad smo si ogledali, sprejeli ponujeno ceno, na naših samoupravnih organih smo sprejeli sklep o nakupu, sredstva pa je posodil TOZD TAP Trebnje.

Takoj smo se lotili dela. Naredili smo posnetek starega Zoisovega gradu. Po zaprašenih,

(Nadaljevanje na 8. strani)

	Negativne točke				Skupaj	Pozitiv. točke od 10(0)	Uvrstitev
	Taktična vaja čas	napake	Štafetni tek čas	napake			
Novoles	85	3	69	3	160	840	I
Marles	100	23	71	5	199	801	II
Meblo	115	12	77	6	210	790	III
Brest	106	30	70	8	214	786	IV
Stol	113	24	79	5	221	779	V

Za doseženi uspeh desetine iskrene čestitke!

Upravni odbor IGD

REKREACIJSKI CENTER V BOHINJSKI BISTRICI JE ODPRT

(Nadaljevanje s 7. strani)

vlažnih in gnilih prostorih sta se prebijala in merila Milan in Borut. Z ing. Cibicem iz DPB smo se dogovorili za projektiranje. Poiskali smo potrebna soglasja, ker je grad zgodovinski spomenik in zaščiten.

Ker smo videli že v idejnem projektu, da je možnost nastave v komfortnih apartmajih in garsonjerah za pribl. 100 ljudi, smo se dogovorili o partnerstvu še z Gozdnim gospodarstvom Novo mesto, obrtno zadrugo Hrast, zavarovalnico Triglav Novo mesto, in SDK Novo mesto o idealnih deležih.

Ti sporazumi so bili posod sprejeti.

Po izdelanem načrtu obsega center naslednje:

- 7 eno ali dvosobnih apartmajev,
- 2 trisobna skupna ležišča,
- 9 garsonjer.

Vsi prostori so opremljeni tudi s sanitariji, kuhinjami itd.

V pritličju je restavracija za 120 ljudi, kuhinja, shramba, shramba za smuči, sanitarije in recepcija. Na hodniku je avtomatski telefon.

V depandasi, sedanji hlev je poleg garsonjere, je predvideno še stanovanje za oskrbnika, garsonjere za natakarje, pralnice, sušilnica, likalnica, sauna, shramba za jedila in pijače.

Glasilo „NOVOLES“ ureja uredniški odbor. Odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat Novo mesto – Straža. Naklada 2800 izvodov. Stavek, filmi in montaža: DITC, TOZD Dolenjski list. Tisk: DITC, TOZD Tiskarna Knjigotisk. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi menja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421/72 z dne 31. januarja 1978.

Obnovljeni grad

Vsa dela smo razdelili v 3 faze. V prvi fazi je bila predvidena adaptacija 1. in 2. nadstropja grada, 2. faza bi zajela pritličje gradu in depandanso, v 3. fazi pa ureditev fasad in zunanjo ureditev.

Do danes je končana 1. faza in del 2. faze; od tega so končana gradbena in inštalacijska dela v pritličju (izolacije, podložni beton, preboj in prezidi z ometi), napeljana je elektrika od TP do gradu, zgrajena je kanalizacijska mreža do čistilne naprave in narejen je priključek na javno vodovodno omrežje in prekrita je depandansa s skodlami.

Vsa gradbena dela je izvajalo gradbeno podjetje Bohinj iz Bohinjske Bistrice, komunalne naprave je izdelala Komunala Bohinjska Bistrica, električni priključek pa Elektro Žirovnica. Obrtniška dela in inštalacije so izdelali člani obrtne zadruge Hrast, parketarska dela Cesar, slikarska dela Tomazin, elektroinštalacije Škoda, vodovod, kanalizacijo in prezračevanje Mežnar, mizararska dela – vrata, okna naš TOZD LIPA iz Kostanjevice, stopnišče in del opreme pa TOZD BOR Krško. Keramičarska dela je izvajala Keramika Novo mesto.

Oprema je vsa narejena v naših TOZD: TPP in TSP pohištvo, stoli v TG Dvor, skupna ležišča je po načrtu ing. Zornana je izdelal TOZD BOR, TVP je opremil s tuši, TKO z lavaboji in ogledali, TDP je izdelal karnise, zmontirala pa grupa pridnih iz investicijske službe (Milan, Franci, Žare). Zavese so ukrojili in obdelali v Salonu pohištva.

Do sedaj so bila porabljena sledeča sredstva:

za nakup, projekt, soglasja
1.311.500

za gradbena dela	2.959.400
obrtiška in inštalacijska dela	2.078.105
oprema	2.210.000
skupaj	8.559.005 din

Danes je dom usposobljen za dopuste. Do jeseni bosta opremljeni tudi kuhinja in restavracija. Pravtako bomo do jeseni dokončno uredili okolico.

Želim vam prijeten dopust v srcu naših Alp – v Bohinjski Bistrici!

BOŠTJAN JAPELJ

Prebivalstvo v novomeški občini

Po zadnjih neuradnih podatkih popisa prebivalcev je imela novomeška občina v začetku aprila 1981 že 55.032 prebivalcev in 16.238 gospodinjstev. V občini je 18.313 stanovanj; od tega jih je stalno naseljenih 16.085, ostalo pa so letne hišice in zidanice.

Bo mesa dovolj?

Kmetje v novomeški občini so letos v svojih hlevih redili 16.283 glav goveje živine, 11.594 prašičev, 76.830 pernatih živali, 2074 konj in 791 ovac. Za spravilo žita je v občini usposobljenih 30 kombajnov. Vse to so neuradni podatki, ki so bili zbrani ob rednem popisu prebivalstva v začetku letošnjega aprila.

Kaj prodajati na trgu nerazvitih?

Avstrijski gospodarstveniki se vse bolj zanimajo za tržišča v deželah v razvoju, saj vidijo tam še veliko neraziskanih možnosti. Ugotovili so, da so zlasti perspektivni pogoji za gospodarsko menjavo z deželami, ki so že na pragu industrijskega razvoja: Venezuelo, Mehiko, Alžirijo, Nigerijo in Indonezijo. V te dežele bi, po ugotovitvah avstrijskega inštituta za gospodarska raziskovanja, najlažje izvažali stroje, prometna sredstva, določene vrste jekla in kemične proizvode. Manj možnosti je za izvoz papirja, tkanin in potrošniških predmetov.

Mrtvi velikani

Da je zlata doba nafte in s tem tudi naftnih prevoznikov mimo, dokazujejo tudi polna sidrišča tankerjev velikanov, ki brez dela rjavijo v pristaniščih in pomenijo velike izgube za nekdanje donosno brodarstvo. Največ zmogljivosti leži Norvežanom – 15 ladij s skupno nosilnostjo 3,7 milijona ton, za njimi pridejo Liberijci, ki imajo odvečnih 23 ladij z nosilnostjo 3,3 milijona ton, in Britanci, ki imajo 10 brezposlenih tankerjev z nosilnostjo 1,4 milijona ton nafte. Brezposleni tankerji romajo v staro železo, ladjedelnice brez naročil pa pošiljajo delavce na cesto.